

Средно училище „Свети Климент Охридски“

с. Зверино, ул. „М. Палаузов“ № 2, 0878 769110, soy_zverino@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ

Директор
Вилия Димова

ПРОГРАМА
ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ
И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ
ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

УЧЕБНА 2022/2023 ГОДИНА

Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на деца и ученици от уязвими групи е приета на заседание на Педагогическия съвет (Протокол № 12 / 13.09.22г) и е утвърдена със заповед № 737/ 14.09.2022 г. на директора на училището.

I. Въведение

Настоящата програма е разработена във връзка с осигуряването на ефективна подкрепа за личностно развитие на учениците от Средно училище "Свети Климент Охридски" и има за цел предоставяне на равни възможности на учениците от уязвими групи, гарантиране на тяхното качествено образование и участие в училищния живот заедно с останалите ученици.

Програмата цели да начертае целите и задачите на работа с деца и ученици от училището и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование.

Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички българските граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

1. Закон за предучилищното и училищното образование;
2. Наредба за приобщаващото образование;
3. Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
4. Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030г.)
5. Рамкова програма за интегриране на рамките в българското общество (2010 - 2020 г.);
6. Национална стратегия на Република България за приобщаване участие на ромите (2021 - 2030 г.);
7. Закон за защита от дискриминация;
8. Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.
9. План за действие на ЕС срещу расизма за периода (2020 – 2025г.).
10. Стратегия на Европейския съюз за правата на децата (2021 – 2024г.)
11. Конвенция за правата на детето на ООН
12. Правилник за дейността на СУ „Св. Климент Охридски“
13. Стратегия за развитие на СУ „Св. Климент Охридски“

Програмата включва реда и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици, които имат необходимост от такава в СУ „Св. Климент Охридски“, съобразно техните лични интереси, потребности и нужди.

Уязвими групи в училището са деца и ученици, диагностицирани със СОП, хронични заболявания, двигателни увреждания, деца и ученици в риск, деца и ученици, застрашени или жертва на насилие, деца с изявени дарби, деца сираци и полусираци, деца бежанци, деца от различни етнически групи и др. с идентифицирани нужди.

Водещи принципи при реализация на програмата:

- Равен достъп и приобщаване на всяко дете
- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация

II. Анализ на реалната ситуация

В Средно училище "Свети Климент Охридски" се обучават 171 ученици, разпределени в 12 паралелки от I до XII клас. Резултатите от НВО и ДЗИ през 2021/2022 учебна година показват, че в училището се провежда обучение на качествено ниво. От завършилите зрелостници над 40 % продължават обучението си във висши училища.

В училището се обучават ученици с различен социален статус. Има ученици с хронични заболявания, както и незначителен брой ученици от ромски етнос. Няма данни за етническа и/или друга дискриминация, както и няма регистрирани ученици, извършили противообществени прояви. Осигуряват се условия за равнопоставеност и участие на всяко дете в учебния процес и училищния живот. Учениците се обучават в дух на толерантност и недискриминация в образователната институция. Съхранява се културната идентичност и се засилва гражданското съзнание на деца и ученици от уязвими етнически общности с фокус върху ромите, за да развият самочувствие и чувство за принадлежност към българското и европейско общество.

Въз основа на тази оценка програмата включва предоставяне както на обща, така и на допълнителна подкрепа.

III. Подкрепа за личностното развитие

Обща подкрепа за личностното развитие

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка и в корелация с разработените областни стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

За организиране на подкрепата на личностното развитие в училището за координатор е определен ЗДУД, съобразно Наредба за приобщаващото образование.

Общата подкрепа за личностно развитие е насочена към всички ученици в класа, гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на училището, и включва:

- ✓ Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти:
 - обсъждане на дейностите за обща подкрепа, в които се включват и учениците – обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с учениците в класа;
 - провеждане на регулярни срещи, когато са за целите на превенцията, между класния ръководител, учители и други педагогически специалисти в училището.
- ✓ Кариерно ориентиране на учениците – провеждано от педагогическия съветник или консултант от ЦҚО към РУО – Враца.
- ✓ Занимания по интереси:
 - дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство;
 - изяви, свързани с образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности по проекти, програми и други на общинско, областно, национално и международно равнище;
 - обучение в дух на толерантност и недискриминация в образователната институция.
 - обучение по учебни предмети и модули, както и участие в дейности, чрез които се придобива допълнителна подготовка от учениците, определена в съответствие с чл. 85, ал. 3 от ЗПУО.
- ✓ Библиотечно-информационно обслужване – осигуряване на безплатни учебници за ученици V – VII клас, свободен достъп до информация от различни документални източници и в глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.
- ✓ Грижа за здравето въз основа на информация от родителя и при взаимодействие с медицинския специалист в здравния кабинет в училището.
- ✓ Поощряване с морални и материални награди – по ред, определен в ПДУ.
- ✓ Дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение, свързани с:

- изграждане на позитивен организационен климат в училището.
- психологическа подкрепа, насочена към учениците, педагогическите специалисти и родителите за създаване на условия за сътрудничество и ефективна комуникация между всички участници в образователния процес, включително и в периодите на електронно обучение в среда от разстояние, предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на учениците, извършване на групова работа с ученици и/или кризисна интервенция, работа със средата, в която е ученикът – семейството, връстниците.

- работа с родителската общност за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различията.

✓ Дейности за превенция на обучителните затруднения, работа с ресурсен учител и при нужда логопедична работа:

- допълнително обучение по учебни предмети с акцент върху обучението по български език, включително ограмотяване на ученици, за които българският език не е майчин;

- консултации по учебни предмети и допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове.

Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя въз основа на оценка на индивидуалните потребности на ученика, извършена от екип за подкрепа за личностно развитие на ученика, утвърден със заповед на директора за конкретен ученик по чл. 187, ал. 2 от ЗПУО.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на ученици от следните уязвими групи:

- със специални образователни потребности;
- в риск;
- с изявени дарби;
- с хронични заболявания.

Допълнителната подкрепа включва:

- работа с ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация;
- рехабилитация на слуха;
- зрителна рехабилитация;
- рехабилитация на комуникативни нарушения;
- осигуряване на достъпна архитектурна среда;
- специализирани средства;
- ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всеки конкретен ученик, в който родителите се включват като активни участници в дейностите. При изпълнение на дейностите училищният екип работи в партньорство и/или при необходимост с РЦППЛР, социалните служби и др.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите. Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, СУ „Св. Кл. Охридски“ уведомява по член 79 ал.1, ал.2, ал. 3, от Наредбата за приобщаващо образование отдел „Закрила на детето“ по местоживеене на детето с цел социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика, а също така се изготвя и индивидуален учебен план или учебен план за обучение в комбинирана форма на обучение. За ученици с изявени дарби също се изработва индивидуален учебен план.

I V. Дейности по изпълнение на програмата

Дейности	Срок	Отговорник
Осъществяване на приемственост между предучилищните групи в ДГ и първи клас. Открити практики между ДГ и учителя на първи клас.	м. юни	Класен ръководител на първи клас
Осъществяване на приемственост между четвърти и пети клас. Открити практики между учителите по БЕЛ и Математика и класния ръководител на четвърти клас.	м. април - май	Класен ръководител на четвърти и учители по БЕЛ и Математика
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща и допълнителна подкрепа.	през учебната година	Класните ръководители и ресурсен учител
Екипна работа между учителите от даден клас за подпомагане на учебната дейност по ефективна работа в групата за ЦОУД, в часовете за консултации и часовете за Занимания по интереси.	през учебната година	Класни ръководители и учители
Анкетно проучване сред учениците за предоставяне на дейности по интереси в училище. Насърчаване и развитие на техните силни страни .	м. септември	Класните ръководители
Мотивиране на ученици чрез награждаване/поощрение при определен повод.	24 май и патронния празник на училището.	Директор, ЗДУД
Кариерно ориентиране и консултиране в класовете 7 -12	м. декември м. април	Кариерен консултант, педагогически съветник
Стимулиране участието на учениците с изявени дарби в състезания, олимпиади и извънкласни дейности.	през учебната година	Учителите
Стимулиране участието на ученици със слаба мотивация за учене, ученици от малцинствата и ученици в риск от отпадане в състезания и извънкласни дейности.	през учебната година	Учителите
Съвместни дейности с МКБППМН.	през учебната година	Координационен съвет тормоз, класни ръководители
Осигуряване на постоянен достъп до спортната база на училището, компютърните зали, библиотеката, STEM центъра и други ресурси на училището.	през учебната година	Учители по учебни предмети
Проучване необходимостта от подкрепа на учениците и родителите за обезпечаване ефективното обучение в електронна среда, подкрепа на нуждаещите се от такава.	началото на учебната година и при необходимост	ЗДУД

V. Очаквани резултати

1. Гарантиране на достъпа на всеки ученик до подкрепа за личностно развитие, в зависимост от неговите индивидуални потребности, с оглед възможността за отстраняване на затруднения в процеса на обучение. Приобщаване чрез подходяща подкрепа.

2. Постигане на равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат при ученето и научаването и при участието им в дейността на училището.

3. Сътрудничество между всички участници в процеса на предоставяне на подкрепа за личностно развитие – училището, ученикът, семейството и общността.

VI. Отчет на дейностите

Планираните дейности са в съответствие с Правилника за дейността на училището, Училищната стратегия и Годишния план на училището. Отчитането и проследяването им се извършва от наблюдаващите изпълнението на горните документи екипи. Директорът и ЗДУД проследяват прякото изпълнение на дейностите по оказване на допълнителна подкрепа, чрез преки наблюдения, контролна дейност и проследяване докладите на екипите.

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Основен фактор за изпълнението на програмата е сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции имащи отношение по проблема. Ангажираност и съдействие от родителската общност и пряка отговорност на всички участници в процеса на предоставяне на равни възможности на учениците.